กองความร่วมมือระหว่างประเทศ
รับที่ 1195
วันที่ 18 มิ.ย. 2562
เวลา 13.40 น.

ด่วน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองกำกับและตรวจสอบ ส่วนกำกับและตรวจสอบ ๑ โทร. ๕๐๕๕ (ศรัณย์ลาภ)

ที่ ปง ๐๐๐๓.๓/ ๖ ๓ ๘ **วันที่** ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมสุดยอด 2019 ASEAN Regulatory Summit ณ ประเทศสิงคโปร์

เรียน ลปง. ผ่าน รอง ลปง./ ผอ.คท.

๑. เรื่องเดิม

ตามหนังสือ คท. ที่ ปง ๐๐๐๘.๔/๔๘๘ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒ เรื่อง การประชุมสุดยอด 2019 ASEAN Regulatory Summit เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ ประเทศสิงคโปร์ ซึ่ง ลปง. ได้อนุมัติให้ นายศรัณย์ลาภ โสภณิก นักสืบสวนสอบสวนปฏิบัติการ กองกำกับและตรวจสอบ เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว นั้น

๒. ข้อเท็จจริง

ในการนี้ นายศรัณย์ลาภ โสภณิก นักสืบสวนสอบสวนปฏิบัติการ กองกำกับและตรวจสอบ ได้เข้าร่วมการประชุมสุดยอด 2019 ASEAN Regulatory Summit เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ Marina Bay Sands ประเทศสิงคโปร์ เรียบร้อยแล้ว ซึ่งผลการประชุม มีดังนี้

๒.๑ **DR. Ir. Leonard V.H Tampubolon** รองรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจ กระทรวงพัฒนาแผนแห่งชาติ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ได้บรรยายในเรื่อง “การพัฒนาของเศรษฐกิจมหภาค และตลาดการเงินในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย” ดังนี้

๒.๑.๑ ปัจจัยเสี่ยงจากสภาวะเศรษฐกิจโลกในปัจจุบันที่มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ได้แก่

- การแพร่ระบาดของวิกฤตตลาดที่เกิดขึ้นใหม่
- วิกฤตเศรษฐกิจในยุโรปที่มีผลมาจากภาระหนี้สาธารณะของสาธารณรัฐอิตาลี
- การตึงเครียดทางการเมือง
- การถอนตัวออกจากสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร
- ความซับซ้อนของตลาดการค้า
- ความไม่แน่นอนของนโยบาย
- การที่ผู้กำหนดนโยบายของสาธารณรัฐประชาชนจีนไม่สามารถชะลอตัวการเติบโตในประเทศได้
- การปรับตัวลงของราคาสินค้า
- สงครามการค้าโลก

เนื่องด้วยปัจจัยดังกล่าว ทำให้การเติบโตของเศรษฐกิจโลกมีการชะลอตัวลงตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งการปรับตัวลงของราคาสินค้าต่าง ๆ ส่งผลให้การส่งออกของสาธารณรัฐอินโดนีเซียชะลอตัวลงตามไปด้วย

๒.๑.๒ ...

๒.๑.๒ แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจมหภาค

ในไตรมาสที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เศรษฐกิจของสาธารณรัฐอินโดนีเซียเติบโต ร้อยละ ๕.๐๗ มีผลมาจากการบริโภคภาคครัวเรือนที่คงตัว และการลงทุนที่ขยายตัวมากขึ้น ทั้งนี้ สาธารณรัฐอินโดนีเซียได้รักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจมหภาค โดยการคงตัวอัตราเงินเฟ้อไว้ ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ อัตราเงินเฟ้ออยู่ที่ ร้อยละ ๓.๑๓ ซึ่งกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ไว้ที่ ร้อยละ ๒.๘๓ นอกจากนี้ เมื่อสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ค่าเงินรูเปียห์อินโดนีเซียมีการแข็งตัวขึ้นเมื่อเทียบกับค่าเงินดอลล่าห์สหรัฐ และคงตัวมากขึ้นเมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา และเมื่อไตรมาสที่ ๔ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีดุลการชำระเงินเกินดุล ทำให้มีทุนสำรองเพิ่มขึ้นเป็น ๑.๒๔๕ แสนล้านดอลล่าห์สหรัฐ

๒.๑.๓ เป้าหมายในปี พ.ศ. ๒๕๖๒

สาธารณรัฐอินโดนีเซียตั้งเป้าหมาย สำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจมหภาคไว้ โดยรักษาการขยายตัวของเศรษฐกิจให้คงที่ รักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจมหภาค และเร่งการเติบโตของระบบเศรษฐกิจแบบยั่งยืน และกำหนดเป้าหมาย ดังนี้

- การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ร้อยละ ๕.๓
- อัตราส่วนของช่องว่างรายได้ประชาชน ๐.๓๘๐ – ๐.๓๘๕
- อัตราการว่างงาน ร้อยละ ๔.๘ – ๕.๒
- อัตราความยากจน ร้อยละ ๘.๕ – ๙.๕
- ตัวชี้วัดการพัฒนาของมนุษย์ ๗๑.๙๘

นอกจากนี้ สาธารณรัฐอินโดนีเซียได้มีการกระตุ้นการลงทุน โดยการยกเว้นภาษีสำหรับธุรกิจที่เป็นปัจจัยสำคัญแก่การเจริญเติบโตของประเทศ ลดภาษีสำหรับหลายภาคธุรกิจ รวมถึงยกเว้นภาษีนำเข้าหลายชนิด โดยเฉพาะสินค้าที่ผลิตโดยเครื่องจักรกลในประเทศ

๒.๒ **Ir. Nurhaida** รองประธานกรรมการ หน่วยบริการทางการเงินของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย (OJK) ได้บรรยายในเรื่อง “Fintech ในสาธารณรัฐอินโดนีเซียเพื่อการแข่งขันในระดับภูมิภาค”

การใช้ Fintech ในสาธารณรัฐอินโดนีเซียมีการขยายตัวขึ้นเรื่อย ๆ ได้แก่ การโอนเงิน การชำระเงิน การกู้ยืมเงิน Crowd funding การจัดการทางการเงิน ธุรกิจประกันภัย และอื่น ๆ ซึ่งพัฒนาการของ Fintech มีดังนี้

Fintech	ช่วงปี (พ.ศ.)	ผู้ใช้งาน	คุณลักษณะ
๑.๐	๒๔๐๙ – ๒๕๑๐	โครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่	ช่วงเริ่มต้นการใช้ Fintech ซึ่งถูกใช้ในรูปแบบการทำบัญชีแยกประเภททั่วไป
๒.๐	๒๕๑๑ – ๒๕๕๐	ธนาคาร	เครื่อง Automatic Teller Machine (ATM) และระบบ Internet Banking
๓.๐	๒๕๕๐	Start – Up	การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และ Peer to peer lending (P2P Lending)
๓.๕	๒๕๕๑	Start – Up	การจัดระดับความเสี่ยงทางเครดิตของลูกค้า
๔.๐	๒๕๕๑ – ถึงปัจจุบัน	Start – Up	การจัดทำข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) และ Internet of Things (IoT)

OJK ซึ่งเป็นผู้กำกับดูแลผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับ Fintech ได้แก่ นวัตกรรมทางการเงินดิจิทัล, การให้กู้ยืมเงินแบบ P2P, Crowd funding และ Digital Banking ซึ่งหลักเกณฑ์เป็นไปตามที่ OJK กำหนด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับดูแลผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับ Fintech ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓ **Mr. Vicente T. de Villa III** ผู้อำนวยการอาวุโส ธนาคารกลางสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ได้บรรยายในเรื่อง "การพัฒนาระบบทางการเงินด้วย Fintech"

ธนาคารกลางสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ได้กำหนดยุทธศาสตร์สำหรับการปรับใช้ Fintech ในระบบการเงิน ซึ่งเน้นไปในเรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์ให้มีความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย โดยจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงการคุ้มครองผู้บริโภค นอกจากนี้ ธนาคารกลางสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ได้จัดตั้งคณะกรรมการ Fintech เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องกัน พัฒนาศักยภาพการกำกับดูแล และรักษาความยั่งยืนทางการเงิน ซึ่งธนาคารกลางสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ได้ออกหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ระบบ National ID ตัวแทนการทำธุรกรรมเงินสด โรงรับจำนำและธุรกิจให้บริการทางการเงิน เงินเสมือนจริง การจัดให้ลูกค้าแสดงตนตามความเสี่ยง และบัญชีเงินฝาก

๒.๔ **Mr. Bernard Yeung** คณบดี คณะธุรกิจ National University of Singapore และประธานสำนักวิจัยเอเชียด้านการเงินและเศรษฐกิจ ได้บรรยายในเรื่อง "ปัญหาที่น่าเป็นห่วงในการจัดทำข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ในยุคดิจิทัล"

ในยุคดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลทุกอย่างที่อยู่ในกระดาษให้เป็นในรูปแบบดิจิทัล ทำให้การขยายตัวของข้อมูลจำนวนมาก จึงมีผลให้การประมวลข้อมูลในการใช้งานได้อย่างสะดวกมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังคงมีปัญหาที่น่าเป็นห่วงในการจัดทำข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ในยุคดิจิทัล ดังนี้

๒.๔.๑ สิ่งที่มีบทบาทสำคัญมากขึ้นในปัจจุบัน คือ ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ซึ่งสามารถจดจำเสียง ใบหน้า การแปลภาษาได้ และเรียนรู้เองได้ ซึ่ง AI สามารถพยากรณ์เหตุการณ์และเลือกวิธีการที่ดีที่สุดได้ในทันที รวมทั้งสามารถใช้ดุลยพินิจตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้โดยไม่มีความอคติ โดยกระแสความนิยมในปัจจุบันมีการใช้เทคโนโลยีในทุกภาคส่วน จึงเกิดความกังวลว่า เครื่องจักรจะสามารถทดแทนมนุษย์ได้โดยสิ้นเชิงเลยหรือไม่

๒.๔.๒ "ข้อมูล" ไม่ถือว่าเป็น "ความรู้" ในปัจจุบันมีข้อมูลมากมายมหาศาล ซึ่งมีที่มาหลากหลายและไม่ถูกต้องเสมอไป

เทคโนโลยีเป็นตัวช่วยในการคิดวิเคราะห์ข้อมูลเท่านั้น ส่วนมนุษย์เป็นผู้คิด แก้ปัญหา และมีความรู้สึกนึกคิด ดังนั้น มนุษย์เราจึงควรเลือกใช้ข้อมูลที่ได้วิเคราะห์อย่างละเอียดมาจากเครื่องจักรตามความเหมาะสมของเหตุการณ์ เพื่อแก้ปัญหาหรือหาทางออกที่ดีที่สุดโดยใช้ดุลยพินิจและประสบการณ์ของมนุษย์ เครื่องจักรจึงยังไม่สามารถเข้ามาแทนที่ได้ และมนุษย์เองต้องเรียนในการใช้เครื่องจักรให้ให้เต็มประสิทธิภาพ โดยที่ไม่ทำอันตรายต่อมวลมนุษยชาติในอนาคต

๒.๕ ...

๒.๕ นอกจากการบรรยายจากวิทยากรดังกล่าว ตามข้อ ๒.๑ – ๒.๔ แล้ว ภายในงานยังมีการประชาสัมพันธ์ โดยบริษัทที่ปรึกษาทางด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงในระดับสากลให้กับสถาบันการเงินและกลุ่มผู้ประกอบอาชีพ จำนวน ๓ ราย ได้แก่ บริษัท Thomson Reuters, บริษัท SAI Global และ International Compliance Association (ICA) ซึ่งเป็นช่องทางในแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางปฏิบัติระหว่างผู้เข้าร่วมประชุม

บริษัทดังกล่าวข้างต้นได้นำเสนอการให้บริการแก่สถาบันการเงินและกลุ่มผู้ประกอบอาชีพในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมาตรฐานสากลด้าน AML/CPTF เช่น การจัดฝึกอบรมพนักงานในลักษณะการเรียนรู้แบบ E-learning ทางด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงอย่างรอบด้าน และการวางระบบหรือกำหนดมาตรการด้าน AML/CPTF ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีทางการเงินปัจจุบัน ซึ่งก่อนหน้านี้บริษัทดังกล่าวได้เน้นการให้บริการแต่เฉพาะลูกค้ากลุ่มธนาคาร แต่ปัจจุบันบริษัทได้มีนโยบายขยายกลุ่มเป้าหมายไปถึงผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมที่เป็นผู้ประกอบอาชีพอื่น ๆ โดยเฉพาะผู้ประกอบการเกี่ยวกับ Fintech ตามจำนวนที่เพิ่มมากขึ้น

๓. **ข้อพิจารณา**

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายศรัณย์ลาภ โสภณิก)
นักสืบสวนสอบสวนปฏิบัติการ

(นายสุวิจักขณ์ ธรรมชัยพจน์)
ผู้อำนวยการกองกำกับและตรวจสอบ

ผอ. ส่วน.....
ดำเนินการ

กีรติยา นนตะบุตร
(นางกีรติยา นนตะบุตร)
ผู้อำนวยการส่วนวิเทศสัมพันธ์ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการกองความร่วมมือระหว่างประเทศ

มิ.ย. ๒๕๖๒